

Čtvrtletní sektorové účty - 4. čtvrtletí 2023

28.3.2024 - Vladimír Kermiet | Český statistický úřad

Úhrn peněžních a nepeněžních příjmů domácností v roce 2023 reálně klesl o 2,5 % a reálná spotřeba na obyvatele se meziročně snížila o 5,0 %. Míra úspor stoupla proti roku 2022 o 2,2 p. b. na 18,6 %. Zisky náležící zahraničním vlastníkům korporací dosáhly v loňském roce 5,6 % HDP.

Nefinanční podniky: míra zisku i investic stoupla

Míra zisku ve 4. čtvrtletí byla 48,9 % a dosáhla tak o 0,2 procentního bodu (p. b.) vyšší hodnoty než v předchozím čtvrtletí a o 0,5 p. b.¹ více než před rokem. Celkové mzdové náklady nefinančních podniků meziročně stouply o 6,3 %¹. Míra investic stoupla mezičtvrtletně o 0,1 p. b. a dosáhla 29,3 %. Meziročně stoupla o 1,0 p. b.¹

Domácnosti: příjmy i spotřeba mezičtvrtletně stouply

Úhrn reálných peněžních a nepeněžních příjmů domácností na obyvatele stoupl ve 4. čtvrtletí proti předchozímu čtvrtletí o 1,1 % a meziročně stoupl o 1,6 %¹. Reálná spotřeba domácností na obyvatele stoupla mezičtvrtletně o 1,6 % a meziročně klesla o 0,2 %¹.

Průměrný měsíční příjem ze zaměstnání dosáhl ve 4. čtvrtletí hodnoty 46 977 Kč¹. Oproti předchozímu čtvrtletí se reálně snížil o 0,1 % a meziročně stoupl o 0,4 %¹.

Míra úspor domácností v 4. čtvrtletí dosáhla 19,4 %, což je o 0,8 p. b. více oproti předchozímu čtvrtletí a o 1,2 p. b.¹ více než před rokem.

Míra investic v sektoru domácností mezičtvrtletně klesla o 0,1 p. b. a dosáhla 7,4 %. Meziročně došlo k poklesu míry investic domácností o 0,4 p. b.¹

Rok 2023

Nefinanční podniky: růst míry zisku

Míra zisku v roce 2023 dosáhla 48,6 %, což bylo o 1,5 p. b.¹ více než před rokem. Míra zisku v ČR zůstala nad průměrem Evropské unie, kde dosahuje přibližně 40 %. Také v nominálním vyjádření zisky meziročně stouply, navzdory růstu mzdových nákladů, které stouply meziročně o 7,9 %¹. Míra investic se proti roku 2022 snížila o 0,3 p. b.¹ a dosáhla 28,9 %.

Míra zisku a investic nefinančních podniků v %

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Rok 2023
Míra zisku	48,6	48,9	48,7	48,9	48,6
Míra investic	28,0	28,7	29,2	29,3	28,9

Domácnosti: reálné příjmy i spotřeba klesly

Reálné příjmy domácností na obyvatele klesly proti roku 2022 o 2,5 % a reálná spotřeba domácností na obyvatele se snížila o 5,0 %.^{2,3}

Reálné příjmy a výdaje domácností, meziroční změna v %¹

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Rok 2023
Reálné příjmy	-5,0	-2,6	-3,8	+1,6	-2,5
Reálná spotřeba (výdaje)	-7,5	-7,0	-5,4	-0,2	-5,0

Průměrný měsíční příjem ze zaměstnání dosáhl v roce 2023 hodnoty 44 254 Kč¹ a oproti roku 2022 reálně klesl o 1,7 %.

Míra úspor v roce 2023 dosáhla 18,6 % a byla o 2,2 p. b.¹ vyšší než v roce 2022. Míra investic sektoru domácností v roce 2023 dosáhla 7,5 % a klesla tak o 0,9 p. b.¹

Vztah k zahraničí v roce 2023: zisky ze zahraničních investic dosáhly 409 mld. Kč

„Zisky zahraničních vlastníků korporací dosáhly 5,6 % HDP. Ve formě dividend si zahraniční vlastníci rozdělili necelých 290 mld. Kč a reinvestováno bylo téměř 120 mld. Kč. Tento vývoj odráží vysokou ziskovost přímých zahraničních investic v ČR,“ sdělil Vladimír Kermiet, ředitel odboru národních účtů ČSÚ.

Na druhou stranu byl odliv důchodů ze zisků částečně kompenzován přílivem důchodů ze zahraničí, zejména příjmy ze zaměstnání a dotacemi. Saldo prvotních důchodů se zahraničím se meziročně zlepšilo o 106 mld. Kč a dosáhlo -203 mld. Kč.

V reálném vyjádření vzrostl hrubý národní důchod v roce 2023 o 3,6 %.

Hrubý disponibilní důchod za celou ekonomiku v reálném vyjádření stoupl v roce 2023 o 3,8 %.

Zpřesnění odhadu HDP

Do sektorových účtů za 4. čtvrtletí 2023 byly zapracovány i nové údaje za sektor vládních institucí, což vedlo ke zpřesnění odhadu temp růstu hrubého domácího produktu (HDP). HDP ve 4. čtvrtletí 2023 mezičtvrtletně stoupl o 0,4 % a meziročně se zvýšil o 0,2 %. HDP v roce 2023 klesl o 0,2 %.

Časové řady o tvorbě a užití HDP naleznete na webových stránkách:

https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_cr

¹ Sezónně neočištěný údaj

² Příjmy domácností na obyvatele by meziročně klesly o 1,2 %, pokud by nebyly zahrnuty osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině.

³ Spotřeba domácností na obyvatele by meziročně klesla o 3,8 %, pokud by nebyly zahrnuty osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině.

Všechny termíny jsou v pojetí národního účetnictví a vysvětlivky pojmů označených *tučnou kurzívou* naleznete zde: <https://apl.czso.cz/nufile/Definice.pdf>

Kontaktní osoba: Ing. Vladimír Kermiet, ředitel Odboru národních účtů, tel. 274 054 247, e-mail: vladimir.kermiet@czso.cz

Aktuálnost použitých datových zdrojů: 22. března 2024

Internetové stránky ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/ctvrtletni-narodni-ucty-tvorba-a-uziti-hdp-a-predbezny-odhad-hdp>

Termín zveřejnění další informace: 28. června 2024 (Čtvrtletní sektorové účty za 1. čtvrtletí 2024)

Údaje čtvrtletních sektorových účtů jsou sezónně očištěny, pokud není výslovně uvedeno jinak.

Rychlé informace Eurostatu ke čtvrtletním sektorovým účtům jsou zveřejňovány později. Poslední publikované informace za 3. čtvrtletí roku 2023 jsou k dispozici na:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-26012024-ap>,

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-11012024-ap>.

Údaje čtvrtletních sektorových účtů jsou publikovány na stránkách ČSÚ v tabulkách Transakce s produkty a rozdělovací transakce podle sektorů:

https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.kvart_qsa?mylang=CZ

a čtvrtletní nefinanční sektorové účty (běžné a kapitálové účty):

https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.kvart_qsa_mat?mylang=CZ.

https://www.czso.cz/csu/czso/crictvrtletni-sektorove-ucty-4-ctvrtleti-2023?mtm_campaign=rss